

Vážení čtenáři,

poslední letošní newsletter je tady. Je na místě poděkovat Vám za Váš zájem o problematiku rozvoje, a to i v době, kdy je solidarita a pomoc lidem v zahraničí vystavována časté kritice. My ale věříme, že smysl má, že je správná a může mnohé změnit k lepšímu. Vždyť důstojný život je základní lidské právo. A právě **souvislosti lidských práv a zdravotního postižení** bychom se chtěli v prosincovém newsletteru mimo jiné dotknout.

Za zmínku také stojí výsledky **Pařížské konference o klimatu**, která proběhla na začátku prosince a bude doufejme znamenat obrat v přístupu států k péči o životní prostředí.

Dále přinášíme **rozhovor s českým očním lékařem Jiřím Blažkem**, který získává odborné zkušenosti i na klinikách v rozvojových zemích.

Poslední aktualitou, na níž bychom rádi upozornili, je vydání zprávy **AIDWATCH 2015** o rozvojové spolupráci ČR za rok 2014, kterou sestavilo české Forum pro rozvojovou spolupráci. Stručný souhrn zprávy je dostupný [zde](#), plná verze potom [tady](#).

Lidská práva osob s postižením stále nejsou samozřejmost

Všeobecná deklarace lidských práv byla přijata většinou členů OSN již v roce 1948. Na počest tohoto kroku je **každý rok 10. prosinec slaven jako Mezinárodní den lidských práv**. Úmluva o právech osob s postižením vstoupila v platnost v roce 2008. Přesto však lidé se zdravotním postižením čelí častému vyloučení a základní lidská práva mají někdy přiznána pouze formálně. Situace je horší v méně rozvinutých zemích, kde kromě nedostatku finančních prostředků bývá překážkou i nedostatečná informovanost a předsudky jak ze strany běžných obyvatel, tak i politiků či úředníků. Faktem je, že kvůli nedostatku informací a vzdělání i samotné osoby s postižením často neznají svá práva a podceňují své schopnosti a možnosti.

Například právo na vzdělání, které mají přiznáno všechny děti, je v rozvojových zemích naplňováno pouze u 1 z 10 dětí s postižením. Zbýlých 9 z 10 do školy nechodí buď kvůli fyzickým, komunikačním nebo finančním bariérám, nebo přetrvávajícím předsudkům vůči svým schopnostem vzdělávat se.

Bez vzdělání se však zhoršují jejich ekonomické vyhlídky do budoucna, jejich vědomí vlastních práv a jsou oslabeny jejich vztahy s vrstevníky. Snižuje se šance, že se budou v budoucnu podílet na rozhodování ve své komunitě a naopak roste pravděpodobnost života v chudobě.

Jak také může někdy vypadat péče o lidi, kteří se odlišují nebo mají specifické potřeby, je-li ze strany státu tato péče finančně opomíjena, a má-li jejich okolí nedostatek informací, zachytili reportéři deníku the Guardian v Bangladéši při návštěvě duševně nemocných lidí. Na fotoreportáž se můžete podívat [zde](#).

---

195 zemí světa v Paříži schválilo dohodu o změně klimatu

Vyjednávání byla dlouhá a náročná, ale nakonec se účastníci ze 195 zemí dohodli na zastavení růstu globální teploty **na hranici 1,5 stupně Celsia a nepřekročení hranice 2 stupňů.**

Dohoda sama o sobě však nestanovuje konkrétní kroky, které mají státy učinit, aby bylo těchto poměrně ambiciózních cílů dosaženo. Logickým důsledkem dohody by mělo být celosvětové snižování závislosti na fosilních palivech (zejména odstavování uhelných elektráren a investice do obnovitelných zdrojů), s čímž budou mít problémy především silně průmyslové a zároveň rozvojové země. Počítá se tedy s tím, že bohatší státy budou těm chudším na opatření bránící změně klimatu přispívat.

Velkým úspěchem konference nicméně je, že všechny zúčastněné státy již vnímají změnu klimatu jako realitu a jsou si vědomy rizik a důsledků s ní spojených (nedostatek vody, četnější přírodní katastrofy, rozšiřování pouští, nedostatek potravy, růst hladiny oceánů, zvýšená migrace lidí z neobyvatelných a neúrodných oblastí).

Více o výsledcích a dopadech konference si můžete přečíst [na webu organizace Globopolis](#), která se tématem dlouhodobě a intenzivně zabývá.

"V rozvojových zemích lidé často přichází o zrak zbytečně, kvůli nedostupné lékařské péči." říká pardubický oftalmolog Jiří Blažek

Oftalmolog Jiří Blažek pracuje v pardubické nemocnici. Kromě toho se zajímá o oční péči v rozvojových zemích. Má za sebou měsíční dobrovolnický pobyt v keňské nemocnici Itibo a stáž na největší oční klinice na světě v jihoindickém městě Madurai. Kromě toho je také členem spolku SVĚTLO PRO SVĚT, který se zaměřuje právě na prevenci a léčbu slepoty v rozvojových zemích.

Jak se liší oční péče u nás a v Indii a jaké jsou nejčastější obtíže pacientů nám řekl v krátkém rozhovoru, který je umístěn na [našem webu](#).

Kampaň **PŘES PŘEKÁŽKY** je součástí projektu **Za inkluzivní rozvoj**, podpořeného z prostředků **České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR** v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Více informací najdete na www.presprekazky.cz.

Tento materiál vytvořila a za jeho obsah zodpovídá organizace **SVĚTLO PRO SVĚT**.

SVĚTLO PRO SVĚT – Light for the World, o. s.
Kartouzská 200/4, 150 99 Praha 5
www.svetloprosvet.cz